

VISONTAI-SZABÓ KATALIN*

A Vojnity vs. Hungary ügy és ami mögötte van

Az eredetileg szerb származású magyar férfi hét évig tartó pereskedést követően fordult az Emberi Jogok Európai Bíróságához,¹ mert álláspontja szerint a magyar hatóságok megsértették a családi élet és a magánélet tiszteletben tartásához való jogát, továbbá a bíróságok ítélete a diszkrimináció tilalmáról illetve a vallásszabadság biztosításáról szóló cikkekre is ütközik.

A Bíróság ítéletében kifejtette, hogy a gyermek mindenekfelett álló érdekének figyelembe vétele mellett is aránytalan és indokolatlan az a döntés, amelyben a bíróságok a panaszost teljes egészében eltiltották a gyermekével való kapcsolattartástól. A magyar hatóságok nem indokolták kellőképpen, hogy a panaszos irracionális világlátása és hit-térítő tevékenysége a gyermeke fejlődésére káros hatással lett volna. Ezáltal sérült a panaszosnak a teljes családi élethez való joga.²

Jelen tanulmány nem csak a strasbourgi döntést, hanem az alapjául szolgáló ügyet is vizsgálja, különös tekintettel a per során született pszichológus és elmeorvos szakértői véleményekre, annak érdekében, hogy feltárhassuk, valójában mi vezetett az apa kapcsolattartási jogának megvonásához.

I. Előzmények

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2013. február 12. napján kelt ítélete³ alapjául szolgáló ügy 1999-2014-ig tartott. Ez idő alatt tíz ügyszámot és hat bírót élt meg a Szegedi Városi Bíróságon.

Az anya és az apa 1980-ban kötöttek házasságot, együtt nevelték az anya előző házasságából született két gyermekét. Közös gyermekük az együttélés alatt nem született. Az anya 1993 őszén elhagyta a férjét, mert „megelégette” a vele szemben tanúsított indulatos magatartását. Ekkor hét hetes terhes volt. A perbeli gyermek 1994 májusában született, akivel az apa 1998-ig nem is találkozott, mert az anya – az apától való féltelme miatt – sűrűn változtatta lakóhelyét. Házasságuk felbontására végül 2000 nyarán került sor. Az ítéletben a gyermek anyánál való elhelyezéséről, az apával való rendszeres kapcsolattartásról és a gyermektartásdíj mértékéről is rendelkeztek, azonban nem hozta meg a várt nyugalmat az anya számára. Ettől az időponttól kezdve folyamatos perindítások

* egyetemi adjunktus, SZTE ÁJK, Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék

¹ A továbbiakban: Bíróság.

² Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: Egyezmény) 8., 9., 14. cikk.

³ Vojnity vs. Hungary app.no. 29617/07judgement on 12.02.2013. (A továbbiakban ítélet)

kezdődtek a kapcsolattartás újraszabályozása, a gyermekelhelyezés megváltoztatása, a kapcsolattartás korlátozása illetve megszüntetése, gyermektartásdíj felemelése tárgyában. Mindeközben az apa tartásdíj fizetési kötelezettségének nem tett eleget.

Az egyes perek során minden alkalommal széleskörű bizonyítási eljárás lefolytatására került sor. A felek meghallgatásán túl, tanúmeghallgatásra, környezettanulmány készítésére, iskolai vélemény beszerzésére, több igazságügyi pszichológus szakértő illetve elmeorvos szakértő bevonására is sor került.

A környezettanulmány tanúsága szerint az anya mindvégig rendezett körülmények között élt 3 gyermekével, akik közül kettő maga is dolgozott, tehát megélhetésük biztosítva volt. Ezzel szemben az apa egy 25 négyzetméteres, komfort nélküli víkendházban élt és hosszú időn keresztül munkanélküli ellátásban részesült, később már abban sem.

Az ügy megítélését 2006-ban tovább bonyolította, hogy az anya előzetes letartóztatásba került, így – átmenetileg – alkalmatlanná vált szülői felügyeleti jogainak gyakorlására. Ezért Szeged Megyei Jogú Város Gyámhivatala a gyermekelhelyezés megváltoztatása iránt pert indított. Keresetében kérte, hogy a gyermeket nagykorú féltestvérénél helyezték el. Az apa gyermeknevelésre való alkalmatlanságát a gyámhivatal több – egymást megerősítő és kiegészítő – szakvéleménnyel támasztotta alá. A felek szakértő általi meghallgatására a bírósági eljárásban is sor került. A per végül egyezséggel zárult,⁴ a gyermeket tartásra és gondozásra bátyjánál helyezték el, az apát a korábban kialakult gyakorlatnak megfelelő rendszerességű kapcsolattartásra jogosították.

Még ebben az évben a szülői felügyeleti jogok gyakorlására jogosult báty – megelégedve az apa folyamatos zaklatásait – keresetet terjesztett elő az apa kapcsolattartási jogának megvonása iránt. Ebben a perben már nagyon magas hőfokon izzottak az indulatok, további szakértői vizsgálatokra került sor. Kiemelendő, hogy az ügy a Szegedi Városi Bíróság összes családjogi perekkel foglalkozó bírójánál megfordult az elmúlt évek során, tekintettel arra, hogy az apa rendszeresen kifogásolta, az eljáró bírók nemét (tudniillik, hogy nők) illetve vallási meggyőződését (azaz, hogy – az apa szerint – nem keresztények). Kifogásait – azonos tartalommal – a szakértőkkel szemben is rendszeresen előterjesztette. A bírák kizárására tett indítványait – egy idő után – sorra elutasították, azonban a bírák már maguk sem szívesen vállalták a további konfrontálódást az apával, aki a tárgyalásokon és azok között is rendszeresen és módszeresen zaklatta őket beadványaival.

Az ominózus, a Bíróság előtt támadott ítélet⁵ végül 2008 februárjában a másodfokú bíróság helybenhagyása nyomán született. Az ítélet az apa kapcsolattartási jogának megvonásáról rendelkezett. Mire a strasbourgi bíróság az apa keresetét befogadta, a gyermek elérte a nagykorúságot és azóta egyáltalán nem tarja az apával a kapcsolatot.

II. A strasbourgi ítélet indokolása és amit ők nem ugyanúgy láttak

A strasbourgi Bíróság gyakorlata alapján a kérelmezőnek kell igazolnia, hogy hátrányos megkülönböztetés történt, míg a bepanaszolt állam kormánya köteles bizonyítani, hogy a megkülönböztetés jogszerűen igazolható. A kérelmezőnek kell megjelölnie azt a cso-

⁴ 19.P.20.949/2000/8 számú végzéssel jóváhagyott egyezségben

⁵ 4.Pf.20.066/2008/3.

portot, amellyel összehasonlítva hátrányos megkülönböztetésben részesült. Amennyiben megállapítható a kivételezett bánásmód, az állam csak abban az esetben mentheti ki magát, ha bizonyítani tudja, hogy a különbségtétel objektíven és ésszerű okból igazolható. A Bíróság ez esetben azt vizsgálja, hogy az elszenvedett hátrány a jogszerű cél hatékony eléréséhez szükséges-e, azzal arányban áll-e.⁶

Az apa indítványát arra alapozta, hogy a kapcsolattartási jogának teljes megvonása egy igazságtalan és aránytalan beavatkozás volt a családi élet tiszteletben tartásához való jogába.⁷ Arra hivatkozott, hogy a kapcsolattartás megtagadása azon alapult, hogy ő a Hit Gyülekezete vallási közösség elkötelezett tagja. Ezáltal megvalósult a vele szembeni megkülönböztetett bánásmód, a családi élet tiszteletben tartásához való joga vonatkozásában.⁸ Továbbá hivatkozott arra is, hogy a gondolat, lelkiismeret és vallásszabadsághoz való jogát is megsértették, amikor a vitatott intézkedést közvetlenül a vallásos meggyőződésére alapították.⁹ Mindezek fejében 642.857,- Euró nem vagyoni kártérítést követelt.¹⁰

A kérelmező előterjesztette, hogy megkülönböztetett bánásmódban részesült a vallási meggyőződése miatt a 8. cikk szerint őt megillető jogok gyakorlása tekintetében, azokhoz a szülőkhöz képest, akik a házasság felbontását követően kapcsolattartásra jogosultak.¹¹ Továbbá azt is kifogásolta, hogy ennél sokkal kevésbé szigorú intézkedések is vannak a magyar jog szerint, azonban a magyar hatóságok ezek alkalmazásának lehetőségét nem vizsgálták.¹²

Amennyiben a fent hivatkozott állításokat nézzük, valóban megalapozott lehet az apa kifogása, azonban jelen esetben lehetőségünk van arra, hogy egy kicsit a felszín mögé nézzünk a tárgyalási jegyzőkönyvekbe való betekintés nyomán.

Az ítélet¹³ indokolásából – amely elsősorban a szakértői véleményen alapult – kitűnik, hogy az apa hangoztatott nevelési elképzelései irreálisak. A gyakorlatban soha nem volt képes figyelembe venni gyermekének életkori sajátosságaiból eredő szükségleteit és igényeit, mereven a saját vallásos nézeteit ráerőltetve próbálta a gyermeket befolyásolni a maga oldalára, ami a gyermekben ellenállást, menekülési vágyat váltott ki. Személyiségét tekintve sem alkalmas a gyermek nevelésére, mert vallásos tudattartalmakkal előzönlötten, a másik szempontjainak figyelembe vétele nélkül, mereven ragaszkodik egy irreális világgéphez, melyben sokszor jelenik meg a környezeti feszültségei miatt kialakuló agresszió. Az apa a saját magatartásával, vallásos meggyőződésével és annak a gyermekekre való rákényszerítésével riasztja el magától a gyermeket. A gyermek pszichés fejlődését károsan befolyásolja az apával való találkozás, illetve annak a szorongató feszültsége, hogy az apa váratlanul megjelenik az életterében, fanatikusan vallási befolyásolással akar lenni a gyermekekre és mindazok ellen igyekszik hangolni, akikhez pozitív érzelmi kötődése alakult ki. Az apa a személyiségét, lakhatási viszonyait tekintve nem készült fel a gyermek nevelésére.

⁶ SZEMESI SÁNDOR: Az élet és emberi méltóság, valamint a diszkrimináció tilalmának összefüggései az Emberi Jogok Európai Bírósága esetjogában. Jogtudományi Közlöny, 2007. május, 217–218. pp.

⁷ Egyezmény 8. cikk

⁸ Egyezmény 14. cikk

⁹ Egyezmény 9. cikk

¹⁰ Kb. 200.000.000,-Ft

¹¹ Ítélet 21. bek.

¹² Ítélet 23. bek.

¹³ 11.P.22.956/2006/26 2.p.

A bíróság ítéletében a szakértői véleményen kívül egyéb megállapításokra is hivatkozik. Többek között a tárgyalásokon elhangzott nyilatkozatokra, az apa beadványaira és a tanúvallomásokra, melyek kapcsán a következő megállapítást teszi: „Az alperes a gyermeket rendszerint megvárta az iskola előtt, odament hozzá, ráncigálta, és bibliai idézetekkel traktálta. Folyamatosan megpróbálta rávenni arra, hogy ne éljen az édesanyjával, mert benne a Démon van. A gyermeket az edzésen is folyton zaklatta, vallásos nézeteivel árasztotta el. A futballmeccsek előtt a gyermekből Bibliával úzi ki a szellemet és rendszeresen bekiabál. Mindig az ellenkezőjére biztatja, mint amilyen utasítást az edzőtől kap. Ez a gyermekben folyamatos szorongást kelt. Az apa a gyermeket a Hit Gyülekezet elvárásai szerinti hitre akarja téríteni.”¹⁴

Álláspontom szerint ezen ítéleti indokolással hibázott a Szegedi Városi Bíróság, mert túlságosan kidomborította az apa vallásos meggyőződésének jelentőségét, holott az alkalmatlanságát nem a vallási hovatartozása vagy a hangoztatott nézetei alapozták meg, hanem a magatartása és a gyermek számára ijesztő és frusztráló megnyilvánulásai.

Az eljárás során a kormány elismerte, hogy beavatkoztak a panaszos családi élethez való jogába, de hangsúlyozták, hogy ezt a beavatkozást a Csjt. 92 § (4) bek. teszi lehetővé a bíróság számára. Továbbá kiemelték, hogy a beavatkozás jogos célt, a gyermek mindegyik álló érdekét szolgálta, és szükséges volt egy demokratikus társadalomban.¹⁵

A kormány ezen felül vitatta az állítást, miszerint a panaszos megkülönböztetett bánásmódban részesült volna. Rámutattak, hogy a magyar bíróság az ítélet meghozatalakor egyedül a gyermek mindenekfeletti álló érdekét vette figyelembe, nem pedig az apa vallási meggyőződését. Ebből következően a panaszos semmi módon nem lett diszkrimináció áldozata.¹⁶

III. Helyes tényállás, hibás jogi következtetés

A Bíróság megállapította, hogy a panaszos rendszeres kapcsolatot tartott a fiával egészen a Csongrád Megyei Bíróság 2008. február 4-én kelt ítéletéig, mely teljes egészében megfosztotta őt a fiával való kapcsolattartástól, ezzel megsértette a családi élet tiszteletben tartásához való jogát.¹⁷

A Bíróság kiemelte, hogy az Egyezmény által garantált jogok és szabadságok élvezetében a 14. cikk a hasonló helyzetben lévő személyekkel szembeni objektív és elfogadható indok nélküli megkülönböztetett bánásmód ellen nyújt védelmet.¹⁸

A diszkrimináció tényét elsősorban a kérelmezőnek kell bizonyítania. Jelen esetben, mikor azt állította, hogy hátrányos megkülönböztetésben részesült, más hasonló helyzetben lévő szülőkhöz képest, a helyzetek rokon voltát is neki kell igazolnia. Miután a megkülönböztetés beigazolódott, az érintett államnak kell bizonyítani, hogy az nem volt önkényes, hanem ésszerű indokokon alapult.¹⁹

¹⁴ 11.P.22.956/2006/26 2.p.2.bek.

¹⁵ Ítélet 24. bek.

¹⁶ Ítélet 26. bek.

¹⁷ Ítélet 28. bek.

¹⁸ Ítélet 29. bek.

¹⁹ GRÁD ANDRÁS – WELLER MÓNKA: *A Strasbourgi Emberi Jogi Bírászkodás kézikönyve*. HVG ORAC, Budapest, 2011. 645. p.

A Bíróság eddigi gyakorlata töretlen a tekintetben, hogy a szülők családi élet tiszteltben tartásához való joga nem szűnik meg a házasság felbontásával.²⁰ Tehát helyénvaló a panaszos helyzetét más hasonló helyzetben lévő szülőkkel összehasonlítani.

A Bíróság megállapította, hogy a hazai bíróság ítéletének meghozatala során kiemelkedő jelentősége volt a panaszos vallási meggyőződésének és ennek a gyermekre mért lehetséges hatásainak, amikor az apa terhére róta, hogy a kapcsolattartások alkalmával megpróbálta vallási meggyőződését a fia felé közvetíteni. Egy ilyen fajta megkülönböztetés, ami alapvetően, és egyedül vallási alapú, nem elfogadható.²¹ A panaszos vallásos meggyőződése közvetlen kapcsolatban állt az ügy végkifejletével. Tehát megvalósult a megkülönböztetett bánásmód a panaszos és a hasonló helyzetben lévő más szülők között, melynek alapja a panaszos erőteljes vallási meggyőződése miatti rosszallás.²²

Véleményem szerint valóban helytelen volt az indokolás, mert nem az apa magatartását és a fia felé irányuló cselekedeteit illetve megnyilvánulásait kifogásolta, amik valóban károsak lehetnek, hanem minden konfliktus gyökereként a vallási meggyőződését okolták. A Szegedi Városi Bíróság bírái csak azt látták – egyébként helyesen – hogy az apa viselkedése és minden megnyilvánulása alapján teljesen alkalmatlan arra, hogy gyermeket neveljen. Nem tudtak azonban elvonatkoztatni a vallási meggyőződésétől, holott magatartásának meghatározó attribútuma nem az volt. Már csak azért se, mert a Hit Gyülekezete évekként azelőtt kizárta a tagjai sorából elvetemült, agresszív magatartása miatt. Véleményem szerint arra kellett volna helyezni a hangsúlyt az indokolásban, hogy az apa viselkedése milyen módon hat a gyermekre, hogy őt rendszeresen megszegyeníti, zavarba hozza, ellehetetleníti. Ennek nem kell összefüggésbe kerülnie az apa vallásával, hiszen az már csak másodlagos kérdés, hogy miért viselkedik így.

Az Egyezmény 8. cikkét családjogi ügyekben alkalmazva a jogalkalmazónak elsősorban két elvárásnak kell megfelelnie. Először is, hogy a tények és bizonyítékok mérlegelése során a gyermek mindenekfelett álló érdeke legyen az elsődleges szempont, illetve, hogy a döntését a lehető legrövidebb időn belül hozza meg.²³

Jelen esetben a kormány a gyermek pszichikai egészsége védelmének fontosságára hivatkozott, hogy meg kell őt óvni attól a stressztől, amit az apa okozott azzal, hogy erőteljesen próbálta közvetíteni felé vallási meggyőződését. A Bíróságnak azonban kétségei voltak afelől, hogy ez a hivatkozás elegendő ok volt-e ahhoz, hogy az apával szemben megkülönböztetett bánásmódot alkalmazzanak. Kifejtette, hogy az Egyezmény biztosítja a szülők számára a jogot, hogy a gyermek felnevelése során kifejezzék és tovább adják vallási meggyőződésüket a gyermek felé. Ez egy elvitathatatlan jog lenne abban az esetben, ha a két együtt élő szülő azonos vallási meggyőződést és világnézetet próbálna a gyermek felé közvetíteni, még akkor is, ha kitartóan és erőszakosan teszik azt, hacsak ezzel nem teszik ki a gyermeket veszélyes módszereknek, fizikai vagy pszichikai sérülésnek. Nem indokolt tehát különbséget tenni a különálló vagy elvált szülő helyzete alapján.²⁴

²⁰ LŐRINCZ ARANKA: *Családi élet tiszteltben tartásához való jog kontra állami szuverenitás*. In. Acta Humana 2007. 3. szám 20. p.

²¹ Ítélet 31. bek.

²² Ítélet 31. bek.

²³ WELLER MÓNKA: *A családi élet tiszteltben tartásához való jog az Emberi Jogok Európai Bíróságának legújabb ítéleteiben*. In.: Családi Jog, V. évfolyam 4. szám, 2007. december, 30. p.

²⁴ Ítélet 37. bek.

Valóban nem lehet indokolt különbséget tenni az együttélő szülő és a különélő szülő között, azonban abban az esetben, ha éppen a szülők világnézeti különbségei vezettek a váláshoz nem indokolt mégis egyfajta különbségtétel? Hiszen – véleményem szerint – ha a gyermek mindenekfelett álló érdekét vesszük figyelembe, akkor az egészséges személyiségfejlődése biztosítása érdekében egyáltalán nem mindegy, hogy a szülők milyen meggyőződést közvetítenek felé illetve milyen magtartást várnak el tőle. Amennyiben a szülők egyetértésben, közösen egy a társadalom többsége által meg nem értett vagy akár elítélt nézetrendszer képviselői, akkor a gyermek lehet, hogy rendhagyó viselkedésű lesz, de mindenképpen egészséges, mert számára az a közeg, amiben felnőtt, az lesz a természetes. Azonban, ha a szülők nem értenek egyet és az értékrendjük is jelentősen különbözik, az a gyermek frusztrálásához vezet, mert a bontakozó értelem, fejlődésben lévő személyisége nem fogja tudni, hogy mihez igazodjon, ennek talaján súlyos esetben akár tudathasadásos személyiségzavar is kialakulhat, de mindenképpen személyiségtorzulásokhoz vezet. Ebből a szempontból pedig lényegtelen, hogy a szülők együtt élnek vagy külön, ha a gyermeket különböző elvárások elé állítják, az pszichés zavarokhoz vezet. Véleményem szerint tehát, ha a szülők elvárásai és világnézete különbözik, akkor nekik is a gyermek érdekeire tekintettel engedni kell és a másik szülővel kompromisszumra jutni, mert még egy felnőtt embernek is nehezebb esik különböző elvárásoknak egy időben megfelelni, egy gyermek számára ez egyenesen lehetetlen, pláne, hogy alapvetően mindkét szülőjéhez ragaszkodik és mindkettő elvárásainak meg akar felelni.

A Bíróság álláspontja szerint jelen esetben nem merült fel bizonyíték arra nézve, hogy a panaszos vallási meggyőződése veszélyes módszereket alkalmazna vagy a fiát fizikai vagy pszichikai sérülés veszélyének tenné ki. Véleményem szerint téves a bíróság ezen megállapítása, mert nem értek egyet azzal, hogy meg kellene várni, míg a gyermek károsodik. Jelen esetben inkább pozitívumként kellene elkönyvelni, hogy az apa állandó befolyása ellenére a gyermek személyisége nem sérült.

A családi élet korlátozása tekintetében a Bíróság külön kiemelte, hogy a szülői kapcsolattartási jog hatóság általi korlátozása esetén szélesebb körű, szigorúbb bizonyítási eljárást kell lefolytatni, mint gyermekelhelyezés esetén.²⁵

Álláspontom szerint elég széleskörű volt a bizonyítás, amit a szegedi bíróság lefolytatott, hiszen a per 9 éven át tartott, a panaszos számtalan beadványt készített, a tárgyalásokon is rendszeresen megjelent, több tanú és az érintettek is nyilatkoztak, környezet-tanulmány, iskolai vélemény illetve öt szakértői vélemény készült, a szakértőket a tárgyaláson meg is hallgatták. Ennél szélesebb körű bizonyítást nem lehetett volna felvenni.

A Bíróság kiemelte továbbá, hogy egy ilyen radikális intézkedés, mint a kapcsolattartás teljes megvonása, csak kivételes körülmények esetén indokolható.²⁶ A magyar hatóságok nem vették figyelembe, hogy pusztán a panaszos kapcsolattartási jogának egy meghatározott időre szóló felfüggesztése vagy más kevésbé szigorú intézkedés alkalmazása (úgy, mint a kapcsolattartás ellenőrzött körülmények között) elegendő lenne arra, hogy a gyermek visszanyerhesse lelki egyensúlyát. A Bíróság álláspontja szerint a magyar hatóság által alkalmazott megközelítés az arányosság alapelvének teljes semmibe vételét jelenti.²⁷

²⁵ Ítélet 40. bek.

²⁶ Ítélet 41. bek.

²⁷ Ítélet 42. bek.

Véleményem szerint a magyar bíróság nem sértette meg az arányosság követelményét, hiszen csak 9 évi pereskedést követően vonta meg az apa kapcsolattartási jogát, amikor már odáig fajult a durvasága, hogy büntetőeljárás is indult ellene. A korábban alkalmazott enyhébb megoldások nem vezettek eredményre, hiszen hiába határozta meg a bíróság a kapcsolattartás idejét és módját, az apa rendszeresen felkereste a gyermeket a kapcsolattartás hivatalos idején kívül is. Bizonyos időszakokban minden reggel a háztól az iskoláig kísérte, majd délután onnan hazáig, közben folyamatosan a Bibliát olvasta fel neki. A gyermek ezt évekig szó nélkül tűrte.

A Bíróság végső megállapítása szerint a helyi bíróság egy nagyon szigorú intézkedést alkalmazott a panaszos hátrányára, anélkül, hogy figyelembe vette volna egyéb megoldások alkalmazásának lehetőségét. Az ügy súlyára való tekintettel, nem volt észszerű és arányos kapcsolat a panaszos kapcsolattartási jogának teljes eltiltása és az elérni kívánt cél, azaz a gyermek mindenképp álló érdekének védelme között. Következésképpen a panaszos vallási alapú diszkrimináció áldozata lett, és megsértették a családi élet tiszteletben tartásához való jogát. Jelen esetben ez az Egyezmény 14. és 8. szakaszának együttes megsértését valósította meg.²⁸

Az eljáró hatóságoknak ügyelniük kellett volna arra, hogy a gyermekelhelyezésről szóló döntésük során az ítélet indokolása ne legyen diszkriminatív, vagy legalábbis ne ennyire égbekiáltóan. A szülők közötti különbségeket a gyermek érdekében természetesen figyelembe lehet, sőt kell venni, de a határozat nem alapulhat önkényesen kiragadott szempontokon.²⁹

IV. Összegzés

Az emberi jogok tartalmát jogszabály tételesen nem határozhatja meg, azt a bírói gyakorlatnak kell kidolgozni, amelyben az Emberi Jogok Európai Bíróságának és a magyar Alkotmánybíróságának kiemelkedő szerepe van és lesz. Az ítélet rámutatott arra, hogy az ítéleti indokolás végeredményben nem patikamérlegesen mérhető objektivitás, hanem erősen függ a bíró szubjektumától is. A nem egyértelmű, időnként „pongyola” megfogalmazás más nézőpontból – mint a döntést igazoló érvelés – kevésnek bizonyulhat. Hiszen a döntés felülvizsgálatakor más érvek kerülhetnek előtérbe. Jelen esetben nehezen megítélhető, hogy az apának a családi élet tiszteletben tartásához fűződő joga vagy a gyermek mindenképp álló érdeke élvez-e elsőbbséget. Összességében ugyan az alapjogok között nehéz súlyozni, álláspontom szerint a családi élet tiszteletben tartásához való jognak is meg kellett volna hajlania a gyermek mindenképp álló érdeke előtt.

²⁸ Ítélet 43. bek.

²⁹ GRÁD-WELLER i.m. 461. p.

KATALIN VISONTAI SZABÓ

THE VOJNITY VS. HUNGARY CASE AND WHAT IS BEHIND IT

(Summary)

The Hungarian citizen of Serbian origin following a seven-year-long procedure turned to the European Court of Human Rights since his right to respect to family life and privacy had been violated by the Hungarian authorities. Furthermore, he also claimed that the judgements of the courts were against Article 8 and 14 – freedom of religion and prohibition of discrimination.

The Court concluded that there was no reasonable relationship of proportionality between the total ban on the father's access rights and the aim pursued, namely the protection of the child's best interest. Consequently, the father has been discriminated against on the basis of his religious convictions in the exercise of his right to respect for family life.

This short study investigates not only the Court's decision but also the case itself mainly placing the psychological and psychiatric experts' opinions in focus, in order to reveal what exactly led to the total ban of father's access right.